

Ar grozījumiem,
kas apstiprināti ar 2019.gada 17.decembra
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
lēmumu Nr.220 (protokols Nr.16)

Ar grozījumiem,
kas apstiprināti ar 2023.gada 21.februāra
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
lēmumu Nr.70 (protokols Nr.3)

LATVIJAS ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU PADOME

LĒMUMS

Rīgā

21.06.2019.

Nr.119

Protokols Nr.-

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Advokatūras likuma 34.panta 2., 3., 7., 14. un 17.punktu, 54., 54.¹ pantu, Kriminālprocesa likuma 79.panta ceturto daļu, 80., 81.pantu un 104.panta piekto un sesto daļu, Ārstniecības likuma 68.pantu, Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, kā arī Ministru kabineta noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību", Latvijas Zvērinātu advokātu padome, nolūkā konsolidēt un papildināt vairākus Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas iekšējos normatīvos aktus, kas attiecas uz valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, nolēma apstiprināt Noteikumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu sekojošā redakcijā:

NOTEIKUMI PAR VALSTS NODROŠINĀTĀS JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANU

Saturs:

1. Zvērinātu advokātu vecākā izraudzīšanas kārtība un kārtība, kādā zvērinātu advokātu vecākie organizē valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības īstenošanu kriminālprocesā;
2. Noteikumi par advokātiem izvirzāmajiem kritērijiem valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā;
3. Vispārīgie noteikumi par juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā.

1. Zvērinātu advokātu vecākā izraudzīšanas kārtība un kārtība, kādā zvērinātu advokātu vecākie organizē valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības īstenošanu kriminālprocesā

1.1. Šajā sadaļā noteikta kārtība, kādā:

1.1.1. tiek izraudzīts tiesas darbības teritorijā praktizējošo zvērinātu advokātu vecākais (turpmāk – Advokātu vecākais);

1.1.2. Latvijas Zvērinātu advokātu padome (turpmāk – Padome) apstiprina Advokātu vecāko un atbrīvo viņu no Advokātu vecākā pienākumu izpildes;

1.1.3. Advokātu vecākais organizē tiesas darbības teritorijā praktizējošo advokātu

darbu, kā arī sastāda advokātu dežūru grafikus valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības veikšanai kriminālprocesā;

- 1.1.4. tiek sastādīts advokātu dežūru grafiks valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības veikšanai kriminālprocesā.

1.2. Advokātu vecākā izraudzīšanas, apstiprināšanas un atbrīvošanas kārtība

- 1.2.1. Advokātu vecāko apstiprina Padome uz vienu gadu.
- 1.2.2. Ja Advokātu vecākais, kas līdz šim veicis pienākumus attiecīgās tiesas darbības teritorijā, nav Padomei atsaucis savu kandidatūru, uzskatāms, ka viņš pretendē uz Advokātu vecākā pienākumu izpildi arī nākamajā termiņā.
- 1.2.3. Ikviens attiecīgā tiesas darbības teritorijā praktizējošs zvērināts advokāts līdz kārtējā gada 1.oktobrim var iesniegt Padomei iesniegumu, izsakot vēlēšanos nākamajā termiņā uzņemt attiecīgās tiesas darbības teritorijas Advokātu vecākā pienākumus.
- 1.2.4. Padome Advokātu vecākā kandidātiem var pieprasīt sniegt informāciju par plānoto amata pienākumu izpildi un darba organizāciju. Ja Advokātu vecākā kandidāts līdz šim jau ir veicis Advokātu vecākā pienākumus, Padome var pieprasīt pārskatu par līdzšinējo darbību.
- 1.2.5. Ja uz vienas tiesas darbības teritorijas Advokātu vecākā vietu pieteikušies divi vai vairāki pretendenti, Padome var sasaukt attiecīgās tiesas darbības teritorijas advokātu sapulci vai veikt aptauju Advokātu vecākā kandidatūru apspriešanai.
- 1.2.6. Advokātu vecākā pilnvaras beidzas pēc viņa pilnvaru termiņa notecējuma, kā arī, ja Advokātu vecākais tiek atskaitīts vai izslēgts no zvērinātu advokātu skaita, ja viņa darbība Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijā tiek apturēta, ja viņš ir atstādināts no zvērināta advokāta pienākumu pildīšanas un ja viņam kā disciplinārsods ir piemērots aizliegums izpildīt advokāta pienākumus.
- 1.2.7. Lēmumu par Advokātu vecākā apstiprināšanu nākamajam termiņam Padome pieņem ne vēlāk kā līdz 1.novembrim.
- 1.2.8. Advokātu vecākā ilgstošas darba nespējas vai prombūtnes laikā Padome ieceļ Advokātu vecākā aizvietotāju.
- 1.2.9. Padome atbrīvo Advokātu vecāko no pienākumu izpildes pirms pilnvaru termiņa šādos gadījumos:
 - 1.2.9.1. ja saņemts attiecīgs Advokātu vecākā lūgums;
 - 1.2.9.2. ja atkārtoti saņemtas pamatotas sūdzības vai citas ziņas par Advokātu vecākā pieļautajiem pārkāpumiem savu funkciju izpildē, savu pienākumu nepildīšanu vai tiesību ļaunprātīgu izmantošanu.
- 1.2.10. Izbeidzoties Advokātu vecākā pilnvarām, viņam ir pienākums vienas nedēļas laikā nodot Advokāta vecākā lietvedību nākamajam Advokātu vecākajam vai Advokātu vecākā aizvietotājam.
- 1.2.11. Padome ved Advokātu vecāko sarakstu, nodrošina tā publicēšanu Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas mājas lapā www.advokatura.lv, kā arī nodrošina tā aktualizēšanu atbilstoši izmaiņām.
- 1.2.12. Padomes lēmumi par Advokātu vecāko izraudzīšanos, apstiprināšanu un atbrīvošanu nav pārsūdzami.

1.3. Advokātu vecāko vadītājs

- 1.3.1. Advokātu vecāko darba organizēšanai un uzraudzībai no zvērinātu advokātu vidus tiek izraudzīts Advokātu vecāko vadītājs jeb Advokātu vecāko vecākais (turpmāk – Vadītājs).
- 1.3.2. Vadītāju izraugās un apstiprina Padome uz 3 (trīs) gadiem, ja saņemta Vadītāja kandidāta piekrišana.
- 1.3.3. Advokātu vecāko Vadītāja ilgstošas darba nespējas vai prombūtnes laikā Padome ieceļ Advokātu vecāko Vadītāja aizvietotāju.
- 1.3.4. Sūdzības par Advokātu vecākā darba organizāciju ir iesniedzamas Vadītājam. Advokātiem, Advokātu vecākajiem ir saistoši Vadītāja norādījumi un lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanas organizēšanu.
- 1.3.5. Padome pirms lēmumu pieņemšanas jautājumos par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, Advokātu vecākajiem vai advokātu darba organizāciju, sniedzot valsts nodrošināto juridisko palīdzību kriminālprocesā, uzklausa Vadītāju. Vadītāja viedoklim ir rekomendējošs raksturs.
- 1.3.6. Padomes lēmumi par Vadītāja izraudzīšanos, apstiprināšanu un atbrīvošanu nav pārsūdzami.

1.4. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanas pienākums

- 1.4.1. Kriminālprocesa likuma 80.un 81.pantā paredzēto aizstāvja piedalīšanos kriminālprocesā vai atsevišķā kriminālprocesuālā darbībā un 104. un 108. pantā paredzēto pārstāvja piedalīšanos kriminālprocesā (valsts nodrošināto juridisko palīdzību) organizē attiecīgā tiesas darbības teritorijas Advokātu vecākais, nodrošinot attiecīgajā tiesas darbības teritorijā praktizējošo advokātu dalību valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā, ievērojot 1.4.2., 1.4.3., 1.4.4. un 1.4.5. punktā noteikto. Advokāts ir atbildīgs gan par sniegtajām ziņām Advokātu vecākajam, gan par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības ietvaros sniegto juridisko palīdzību. Advokātu vecākais ir atbildīgs par darba organizāciju savas tiesas darbības teritorijas ietvaros.
- 1.4.2. Advokātu vecākais katram nākošajam kalendārajam gadam nosaka veidu un kārtību, kādā attiecīgās tiesas darbības teritorijā praktizējošie advokāti sniedz valsts nodrošināto juridisko palīdzību, kas nedrīkst būt pretrunā ar šiem noteikumiem.
- 1.4.3. Advokātu vecākais līdz 1.decembrim informē visus attiecīgās tiesas darbības teritorijā praktizējošos advokātus par nākošajam kalendārajam gadam noteikto valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanas veidu un kārtību.
- 1.4.4. Advokātu vecākā lēmums par atteikumu atbrīvot zvērinātu advokātu no aizstāvja pienākumu veikšanas valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības ietvaros ir pārsūdzams Vadītājam, kura lēmums ir galīgs.
- 1.4.5. Zvērināts advokāts saņem norīkojumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai tikai tajā tiesas darbības teritorijā, kur viņam ir reģistrēta pamata praktizēšanas vieta.

1.5. Aizstāvja uzaicināšana dalībai plānotajās kriminālprocesuālajās darbībās

- 1.5.1. Advokātu vecākais sekmē un nodrošina līdzvērtīgu lietu sadali starp valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā iesaistītajiem advokātiem un aizstāvības nepārtrauktību. Gadījumos, kad zvērināta advokāta palīgs vai viņa patrons vērsas pie Advokātu vecākā ar lūgumu nodot palīgam vest krimināllietu pēc procesa virzītāja norīkojuma, nolūkā iegūt nepieciešamo pieredzi krimināllietu vešanā, Advokātu vecākie nodrošina palīgam šīs krimināllietas ārpus kārtas.
- 1.5.2. Advokātam, kurš nodrošināja aizstāvību atsevišķā procesuālajā darbībā, nav pienākums, bet ir priekšrocība nodrošināt aizstāvību visā kriminālprocesā. Advokāts, ne vēlāk kā nākamajā darba dienā, informē savas tiesas darbības teritorijas Advokātu vecāko par aizstāvības nodrošināšanu atsevišķā procesuālajā darbībā.
- 1.5.3. Ja advokāts nevar turpināt aizstāvību vai nevar to uzņemt (aizstāvis tiek noraidīts, tiesa aizstāvi lūdz aizstāt, aizstāvis nevar turpināt aizstāvību objektīvi pamatotu iemeslu dēļ), citu advokātu norīko tās tiesas darbības teritorijas Advokātu vecākais, kurš sākotnēji norīkojis advokātu, un Advokātu vecākais ir tiesīgs pieņemt lēmumu patstāvīgi.
- 1.5.4. Atteikšanās no lietas vešanas pieļaujama, vienīgi norādot pamatotus iemeslus saskaņā ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 55.pantu. Par šiem iemesliem advokātam, kas vēlas atteikties no uzņemtās vai piekritīgās lietas vešanas, nekavējoties jāinformē savas tiesu darbības teritorijas Advokātu vecākais, kurš nodrošina citu advokātu aizstāvības vai pārstāvības veikšanai saskaņā ar Kriminālprocesa likumu un šiem noteikumiem.
- 1.5.5. Advokātu vecākajam ir tiesības ar attiecīgā Advokātu vecākā atļauju uzaicināt advokātu no citas tiesas darbības teritorijas valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā.
- 1.5.6. Ja Advokātu vecākais saņem pieprasījumu no procesa virzītāja, kuram vajadzēja griezties pie cita Advokātu vecākā, viņš par to nekavējoties informē procesa virzītāju un to Advokātu vecāko, kuram ir jāorganizē aizstāvība.
- 1.5.7. Padome ir tiesīga uzdot lietas vešanu jebkuram advokātam, neatkarīgi no tiesu darbības teritorijas, to iepriekš saskaņojot ar šīs teritorijas Advokātu vecāko (Latvijas Republikas Advokatūras likuma 54.pants).
- 1.5.8. Paziņojumu par sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību apstiprina tas Advokātu vecākais, kas organizē piekritīgajā tiesas darbības teritorijā praktizējošo juridiskās palīdzības sniedzēju darbu kriminālprocesā un ir izsniedzis norīkojumu.
- 1.5.9. Aizpildītos paziņojumus "Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā" advokāts ne vēlāk kā 2 (divu) mēnešu laikā pēc procesa virzītāja, tiesas priekšsēdētāja norīkota darbinieka, ja lietā ir noteikta videokonference, vai par dokumentu saņemšanu atbildīgās personas adresāta iestādē apstiprinājuma saņemšanas iesniedz Advokātu vecākajam.
- 1.5.10. Advokātam, kurš aizstāvēja personu uz vienošanās pamata, ir priekšrocība šajā pašā kriminālprocesā īstenot valsts nodrošinātu aizstāvību, ja tas ir nepieciešams personas tiesību uz aizstāvību ievērošanai un procesuālās ekonomijas nodrošināšanai. Par nepieciešamību turpmāk īstenot valsts nodrošinātu aizstāvību advokāts nekavējoties informē procesa virzītāju un to tiesu darbības teritoriju Advokātu vecākos, kurā praktizē advokāts un kurā atrodas procesa virzītājs. Advokātu vecākais pēc procesa virzītāja pieprasījuma

saņemšanas nodrošina advokāta turpmāku piedalīšanos kriminālprocesā. Advokātu vecākais izvērtē un nodrošina šajā punktā noteiktā nosacījuma godprātīgu ievērošanu un izvērtē katru šādu gadījumu, pieprasot detalizētu pamatojumu no advokāta, kurš no aizstāvības uz vienošanās pamata pāriet uz valsts nodrošinātu juridisko palīdzības sniegšanu.

- 1.5.11. Advokātu vecākais veic saskaņā ar procesa virzītāju pieprasījumiem izsniegto norīkojumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai uzskaiti, reģistrējot katru izsniegto norīkojumu, ievērojot šādus uzskaites principus:
 - 1.5.11.1. Katrā kriminālprocesā uz visu kriminālprocesu līdz tā pabeigšanai ir jāizsniedz un jāreģistrē atsevišķs norīkojums;
 - 1.5.11.2. Ja procesa virzītājs vienā pieprasījumā ir pieprasījis izsniegt norīkojumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai vairākām personām, attiecībā uz katru personu ir izsniedzams un reģistrējams atsevišķs norīkojums;
 - 1.5.11.3. Ja procesa virzītājs vienā pieprasījumā ir pieprasījis izsniegt norīkojumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai vienai personai vairākos kriminālprocesos, katrā kriminālprocesā ir izsniedzams un reģistrējams atsevišķs norīkojums;
 - 1.5.11.4. Ja procesa virzītājs vienā pieprasījumā vai atsevišķos pieprasījumos ir pieprasījis izsniegt norīkojumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai cietušajam un cietušā pārstāvim, ir izsniedzams un reģistrējams viens norīkojums;
 - 1.5.11.5. Ja Advokātu vecākais atbilstoši šo noteikumu 1.5.4.punktam vai saskaņā ar procesa virzītāja jaunu pieprasījumu nodrošina citu advokātu aizstāvības vai pārstāvības veikšanai, ir izsniedzams un reģistrējams jauns norīkojums.
 - 1.5.11.6. Advokātu vecākais kā norīkojumu neregistrē advokāta dežūras laikā veiktās atsevišķās procesuālās darbības, kuru veikšanas kārtība paredzēta Kriminālprocesa 81.pantā.

1.6. Aizstāvja uzaicināšana dalībai atsevišķās kriminālprocesuālajās darbībās

- 1.6.1. Aizstāvības nodrošināšanai iepriekš neplānotās vai neatliekamās procesuālās darbībās Advokātu vecākais sagatavo dežūru grafiku, lai nodrošinātu visu attiecīgajā dienā saņemto procesa virzītāju pieprasījumu apmierināšanu.
- 1.6.2. Dežūru grafikā norādāmi dežurējošo advokātu saziņas līdzekļi (tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kā arī paša Advokātu vecākā kontaktinformācija – prakses vietas adrese, telefona numurs/numuri, pa kuriem iespējams sazināties ar Advokātu vecāko, e-pasta adrese, faksa numurs.
- 1.6.3. Dežūru grafiku Advokātu vecākais sastāda saprātīgam termiņam, bet ne mazāk kā vienam mēnesim, dežūru grafikā iekļaujot vienlīdzīgi visus tiesas darbības teritorijā praktizējošos advokātus.
- 1.6.4. Dežurējošo advokātu skaits dienā / nedēļā/ citā laika periodā nosakāms atbilstoši advokātu skaitam konkrētajā tiesas darbības teritorijā, ievērojot pirmstiesas izmeklēšanas institūciju, prokuratūru un tiesu skaitu tajā, kā arī paša advokāta sniegto viedokli par saskaņojumu. Ieteicams paredzēt vismaz divu zvērinātu advokātu dežūru vienā dienā / citā laika periodā. Tiesu darbības teritorijās, kur advokātu skaits ir neliels (mazāks par 6), dežūru kārtību nosaka Advokātu vecākais, paredzot vienu dežurējošo advokātu ilgākam laika posmam.
- 1.6.5. Advokātu dežūras paredzamas darba dienās, sestdienās, svētdienās un svētku dienās. Dežurējošam advokātam savā dežūras dienā ir jābūt sasniedzamam telefoniski.

- 1.6.6. Dežūru grafiku Advokātu vecākais ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms tā sākuma datuma pa elektronisko pastu nosūta visām attiecīgās tiesas darbības teritorijas izmeklēšanas iestādēm un tiesām, kā arī Padomei. Padome grafiku publicē Padomes mājas lapā.
- 1.6.7. Vienas tiesas darbības teritorijā praktizējošiem advokātiem ir tiesības samainīties grafikā ar dežūrām, par to pēc iespējas savlaicīgi informējot Advokātu vecāko. Advokātu vecākais nodrošina attiecīgā grafika aktualizēšanu.
- 1.6.8. Ja advokāts ārkārtas apstākļu dēļ nav spējīgs veikt dežūru un nevar samainīties ar citu advokātu, Advokātu vecākais pēc advokāta lūguma vai pēc savas iniciatīvas nodrošina citu dežurējošo advokātu.
- 1.6.9. Advokāts nedrīkst veikt valsts nodrošināto aizstāvību plānotās vai neplānotās un neatliekamās kriminālprocesuālajās darbībās bez Advokātu vecākā norīkojuma vai ārpus dežūru grafika, ja nav saņemta Advokātu vecākā piekrišana.
- 1.7. Advokātu vecākajam ir jāsekmē, lai attiecīgajā tiesas darbības teritorijā tiktu ievērota Kriminālprocesa likuma 80., 81.pantā un 104., 108.pantā noteiktā kārtība, šie norādījumi un Advokātu vecākā lēmumi vai noteikumi. Par konstatētajiem pārkāpumiem Advokātu vecākajam ir pienākums informēt Vecāko.
- 1.8. Konstatējot, ka attiecīgā tiesas darbības teritorijā ilgstoši un regulāri trūkst advokātu valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības (aizstāvības *un pārstāvības*) pienācīgai nodrošināšanai, Advokātu vecākais par to informē Vadītāju. Vadītājs izstrādā un iesniedz Padomei priekšlikumus situācijas risināšanai, lūdzot palīdzību blakus tiesas darbības teritoriju advokātiem vai iniciējot advokātu darbības teritorijas izmaiņas.
- 1.9. Pārstāvis vai juridiskās palīdzības sniedzējs cietušajam kriminālprocesā tiek aicināts tādā pašā kārtībā, kā aizstāvis.

2. Advokātiem izvirzāmie kritēriji valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā

- 2.1. Šie kritēriji attiecināmi uz zvērinātiem advokātiem un zvērinātu advokātu palīgiem, kuri sniedz valsts nodrošinātu juridisko palīdzību kriminālprocesā (turpmāk – advokāti). Par zvērināta advokāta palīga atbilstību kritērijiem atbild zvērināta advokāta palīga patrons, primāri ievērojot uz zvērināta advokāta palīgu attiecināmās ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības.
- 2.2. Advokātam, kurš sniedz valsts nodrošinātu juridisko palīdzību kriminālprocesā, ir jābūt ar nevainojamu reputāciju, tostarp pašam neesot personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, statusā un jāatbilst sekojošiem kritērijiem:
 - 2.2.1. Advokātam ir reģistrēta prakses vieta, kas ir atbilstoši aprīkota ar materiāli tehnisko bāzi, kur advokāts var pienācīgi pieņemt klientus; biroja esamība, kas nav vienlaicīgi advokāta dzīvojamā telpa (birojs vai atsevišķa telpa dzīvesvietā, kas ir norobežota no dzīvesvietas); biroja atbilstību izvērtē Advokātu vecākais.
 - 2.2.2. Pēdējo 3 (trīs) gadu laikā advokāts katru gadu ir ieguvis obligāto apmācību stundu skaitu kvalifikācijas celšanai saskaņā ar Padomes 2012.gada 26.jūnija lēmumu Nr.149 apstiprinātajiem noteikumiem “Noteikumi par kvalifikācijas paaugstināšanu un tālāk apmācību”.

- 2.2.3. Advokātam, kurš sniedz valsts nodrošināto juridisko palīdzību kriminālprocesā, kurā ir iesaistīts nepilngadīgais, ir iegūta un ir spēkā esoša apliecība par profesionālo kvalifikācijas pilnveides programmu bērnu tiesību aizsardzības jomā (programmā, kas ir saskaņota ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju un ir izstrādāta saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.1.panta otro daļu); apliecībai ir jābūt spēkā atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.173 "Noteikumi par kārtību, kādā apgūst speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, šo zināšanu saturu un apjomu" prasībām. Šī punkta izpildes nodrošināšanai ir paredzēts pārejas periods līdz 2019.gada 1.novembrim.
- 2.2.4. Advokātam nav maksājumu parādu kolēģijas uzturēšanai saskaņā ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 22.pantu un Padomes 2018.gada 30.janvāra lēmumu Nr.15 (protokols Nr.2).
- 2.2.5. Advokāts pēdējo 2 (divu) gadu laikā ir sniedzis juridisko palīdzību un nodrošinājis aizstāvību un/vai pārstāvību uz vienošanās pamata vismaz 4 (četros) kriminālprocesos. Šajā punktā noteiktais kritērijs nav attiecināms uz zvērinātu advokātu palīgiem, kuriem primāra ir Zvērinātu advokātu palīgu apmācības un eksāmenu noteikumu prasību izpilde.
- 2.2.6. Pēdējā gada laikā advokātam saistībā ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības kvalitāti nav piemērots disciplinārsods, Ētikas komisija nav konstatējusi advokātu profesionālās ētikas normu pārkāpumu, advokātam nav izskaidrota rīcības nepareizība.
- 2.2.7. Ja advokāts, kurš sniedz valsts nodrošināto juridisko palīdzību, tiek atzīts par aizdomās turēto vai apsūdzēto kriminālprocesā, kas nav saistīts ar viņa profesionālo darbību, tad viņam ir pienākums nekavējoties (ne vēlāk kā nākamajā dienā) ziņot par šo statusu kriminālprocesā zvērinātu advokātu vecākajam.
- (2.2.punkts un 2.2.7.punkts redakcijā, kas noteikta ar padomes 17.12.2019. lēmumu Nr.220)*
- 2.3. Advokātu vecākajam pēc saskaņošanas ar Vadītāju izlases veidā ir tiesības veikt atsevišķu advokātu vesto valsts nodrošināto juridiskās palīdzības lietu kvalitātes pārbaudi, kā arī noklausīties advokāta profesionālo darbību tiesas procesā un iepazīties ar atsevišķiem sastādītiem procesuālajiem dokumentiem. Advokātu vecāko kontroles sistēmas uzraudzību veic Vadītājs.
- 2.4. Kvalitātes kritēriju pārbaudi un izvērtēšanu veic Advokātu vecākais, ievērojot pilnīgu konfidencialitāti. Informācija vai ziņas, kas ir iegūtas, nodrošinot kvalitātes kritēriju pārbaudi un izvērtēšanu, nav izpaužamas, izņemot Vadītājam vai Padomei, lai nodrošinātu uzraudzības funkciju veikšanu. Advokātu vecākā veiktās kvalitātes kritēriju pārbaudes darbības nedrīkst izsaukt šaubas par viņa godīgumu un taisnīgumu pret kolēģiem un viņu veiktās juridiskās palīdzības pārbaudes kārtību.
- 2.5. Par konstatētajām neatbilstībām šo kvalitātes kritēriju ievērošanā vai konstatētiem citiem pārkāpumiem Advokātu vecākais mutiski sazinās ar advokātu un veic pirmreizējas pārrunas, izvērtē šo kritēriju ievērošanu, nepieciešamības gadījumā informējot Vadītāju un Padomi.
- 2.6. Atkārtoti konstatējot neatbilstību šiem kritērijiem, Advokātu vecākais, iepriekš brīdinot advokātu, ir tiesīgs izslēgt advokātu no dežūru grafikiem un neizsniegt jaunus norīkojumus kriminālprocesos līdz brīdim, kad tiek novērsta neatbilstība. Advokātam ir pienākums pabeigt iesāktās krimināllietas.

3. Vispārīgie noteikumi par juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā

- 3.1. Advokātiem ar vislielāko cieņu ir jāizturas pret tiesu, laicīgi jāierodas uz nozīmētajām tiesas sēdēm un jāinformē tiesu jebkādā veidā par savas neierašanās iemesliem, nepieļaujot tiesas sēžu neattaisnotu kavēšanu.
- 3.2. Advokāts valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai krimināllietās ir aicināms vienīgi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 80., 81., 104. un 108.panta noteikumiem. Šī ir vienīgā Kriminālprocesa likumam atbilstošā kārtība, kādā advokāts ir tiesīgs uzņemt valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšana krimināllietās izmeklēšanas iestādēs, prokuratūrā un tiesā citā kārtībā nav pieļaujama.
- 3.3. Sniedzot valsts nodrošināto juridisko palīdzību (aizstāvību vai pārstāvību) krimināllietā, advokātam pret šīs lietas vešanu ir jāattiecas ar tādu pat rūpību, kā sniedzot juridisko palīdzību uz noslēgtas vienošanās pamata un ir jānodrošina klientam pilnvērtīga un kvalitatīva juridiskā palīdzība.
- 3.4. Advokāta aizstāšana tiesā nedrīkst ierobežot personas tiesības uz aizstāvību. Advokātam, kurš aizstāj kolēģi, ir pienākums pieprasīt no procesa virzītāja laiku, kāds nepieciešams, lai sagatavotos savu pienākumu izpildei.
- 3.5. Advokātiem, kuri ir noslēguši vienošanos ar klientu, par šo faktu ir savlaicīgi jāinformē Advokātu vecākais, kā arī procesa virzītājs, lai izslēgtu nepieciešamību procesa virzītājam, tiesai vai Advokātu vecākajam iesaistīt šādā procesā valsts nodrošinātu juridiskās palīdzības sniedzēju.
- 3.6. Noteikumu "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu" neievērošana ir vērtējama kā ētikas normu pārkāpums vai disciplinārās atbildības pamats.

Šie noteikumi stājas spēkā **ar 2019.gada 1.jūliju**. Ar šo noteikumu spēkā stāšanās brīdī spēku zaudē zemāk uzskaitītie un iepriekš apstiprinātie dokumenti:

- 2014.gada 07.janvāra Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.11, protokols Nr.1, "Par advokatūras lomas atjaunošanu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanas organizēšanā";
- 2015.gada 31.marta Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.56, protokols Nr.4, "Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu krimināllietās";
- Latvijas Zvērinātu advokātu padomes Metodiskie norādījumi "Zvērinātu advokātu vecākā izraudzīšanas kārtība un kārtība, kādā zvērinātu advokātu vecākie organizē valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības īstenošanu kriminālprocesā", apstiprināti ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2013.gada 21.maija lēmumu Nr.103, protokols Nr.7, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2017.gada 25.aprīļa lēmumu Nr.80, protokols Nr.6, Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2017.gada 29.jūnija lēmumu Nr.126;
- 2012.gada 11.septembra Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.201, protokols Nr.13., "Par informāciju zvērinātu advokātu vecākajiem par aizstāvju vai pārstāvju (zvērinātu advokātu) aicināšanu kārtības kriminālprocesā ievērošanu";

- 2012.gada 13.marta Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.61, protokols Nr.5, “Par krimināllietu vešanas pieredzes nodrošināšanu zvērinātu advokātu palīgiem”;
- “Noteikumi par advokātiem izvirzāmajiem kritērijiem valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā”, apstiprināti ar 2019.gada 16.aprīļa Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmumu Nr.75;
- 2010.gada 07.decembra Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.257, protokols Nr.15, “Par zvērinātu advokātu pienākumu sniegt paziņojumu zvērinātu advokātu vecākajam”;
- 2010.gada 19.janvāra Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmums Nr.15, “Par advokātu piedalīšanos kasācijas sūdzību sagatavošanā kriminālprocesā pēctiesas aicinājuma”;
- “Rekomendācijas tiesu darbības teritorijas zvērinātu advokātu vecāko darba organizācijai pēc 2009.gada 1.janvāra, nodrošinot valsts garantētu juridisko palīdzību kriminālprocesā”, apstiprinātas ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2008.gada 11.novembra lēmumu Nr.75, protokols Nr.11, ar piezīmi, kas izdarīta ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2008.gada 16.decembra protokollēmumu, protokols Nr.12.

Latvijas Zvērinātu advokātu
padomes priekšsēdētājs

Jānis Rozenbergs

(Lēmums pieņemts aptaujas kārtībā – padomes locekļi: J.Rozenbergs, G.Kaminska, I.Grunte, M.Krūmiņš, V.Ritenberga, A.Rukmanis, D.Skačkovs, K.Zīle)